

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant: Marie Krabačová

Oponent: Vít Holý

Místo

Zadanou parcelu vnímám jako součást širšího území, trojúhelníku vymezeného Botičem, železnicí a ulicí U Vršovického nádraží. Při letném prostudování historických map je snadné nabýt dojem, že toto území trpí určitou rozpolceností. Jako by se společnost historicky nebyla schopna dohodnout, zda se místo stane "zeleným" pokračováním Grébovky nebo "kamenným" pokračováním Vršovic. Toto lavírování nás dovedlo do dnešního stavu, kdy se místo postupně zastavilo nahodilými počiny bez jednotící urbanistické koncepce. Jsme tak dnes ve stavu, kdy návrat k parkové podobě není možný a jedinou cestou je lámat si hlavu, jak vzniklý "chaos" transformovat na integrální součást Vršovic. Z tohoto pohledu by mi dávalo smysl vystoupit z hranic pozemku a rozšířit si zadání o úvahu nad urbanismem místa, a to především předprostoru Vršovického nádraží a celého prostoru mezi železnicí a Vršovickou ulicí. Jeho transformace by totiž zásadně ovlivnila možnosti a charakter zástavby na řešené parcele.

Koncept

Marie se rozhodla do lokality vstoupit elementárním urbánním blokem. Nenechává tak nikoho na pochybách, jaká je její představa o budoucnosti této oblasti. Její odpověď na nejednoznačnost místa je absolutní jednoznačnost. Její koncept, jako by počítal s tím, že přežije všechny své sousedy a stane se prvním dílkem nové skládačky, který nastaví pravidla hry. K takto definitivnímu pojetí mi ovšem trochu schází výše zmíněná urbanistická rozvaha, která by mě uklidnila v tom, že je tento dílek umístěn absolutně správně. Dalším otazníkem je pro mě trakt domů dostavěných k zimnímu stadionu Hasa. Jejich architektura působí stejně definitivním dojmem jako samotný blok, přestože urbanisticky se jedná spíše o provizorium.

Samotná organizace bloku je racionální a působí samozřejmě. Blok je rozdělen veřejně přístupným průchodem na dvě poloviny, z nichž každá funguje jako samostatná entita s vlastním komunitním "pavilonem" situovaným ve vnitrobloku. Pravidelné traktování bloku se propisuje do výškového členění a rytmizuje jeho hmotu. Avšak fasády zůstávají jednoduše a upřímně přiznávají, že celý blok tvoří pouze jeden dům. Z výrazu domu se nemohu zbavit dojem, že inspirací byly Marii sorelové obytné soubory z 50. let. Dům je bezesporu monumentální, myslím si však, že vizualizace pohledu z Grébovky je dobrým argumentem, že rozlehlé údolí podél Vršovické ulice takové měřítko unese.

Organizace

Základní organizace domu je jednoduchá a přehledná. Dům je rozčleněn na schodišťové sekce. Ke kompaktnímu schodišťovému jádru s výtahem přiléhají vždy dva byty. Chytré je flexibilní řešení bytového mixu pomocí jednoduchého triku se dvěma ložnicemi uprostřed mezi jádry. Ty lze libovolně přiřazovat k jednomu či druhému jádru či každou k jednomu. Tento princip generuje všechny nejžádanější kategorie bytů, tedy kromě garsonky, a to v odpovídajícím standardu. Silnou stránkou je i příčně provětrávaný obývací s výhledem jak do dvora, tak vně bloku. Elegantně si Marie poradila i s dispozicemi na nárožích. Škoda, že schodišťová jádra nejsou osvětlena denním světlem, přestože jsou situována na fasádě.

Jako nepříliš zdařilé hodnotím řešení přízemí. Nerozumím snaze umístit do většiny přízemí byty. Zastavením této parcely v podstatě dojde k propojení dvou hustě osídlených čtvrtí, Nuslí a Vršovic. Nemám obavu, že by se v tomto kontextu nepodařilo pronajmout mnohem více obchodních ploch. Naopak, přízemní byty s předzahrádkami do Vršovické ulice působí nepatřičně. Stejně tak by více pronajimatelných ploch sneslo "náměstíčko" před vstupem do zimního stadionu. Dovedu si představit, že hokejisté by po tréninku restauraci přímo naproti dveřím do stadionu ocenili.

Dům má jedno podzemní podlaží, které slouží parkování. Marie se z důvodu zachování co možná největší plochy rostlého terénu rozhodla pro kombinaci příčného a podélného parkování. Chápu to, zadání nebylo komerční a rostlý terén má svou hodnotu. Nicméně i efektivitu vnímám jako hodnotu, neboť v širším pohledu šetří naše zdroje a tudíž i životní prostředí. Jisté je, že v komerční sféře by takto navržené garáže neobstály. Také bych se přimlouval za to, aby byly garáže v podzemí zokruhované tak, abych, minuli své místo, nemusel vyjet zpět na ulici.

Fasády a architektonický detail

Výraz domu je dán monotónní sítí oken několika základních velikostí s jednoduchou bílou šambránou. Tento lapidární přístup dobře funguje s hmotovým řešením, fasády tak působí harmonicky. Zajímavé je, že fasáda funguje i ve chvíli, kdy je vertikálně rozčleněna lodžemi, což je vidět na traktu domů přistavených ke stadionu. Jejich fasáda do nově vzniklé obytné ulice působí dokonce lidštěji a obytněji. Kladu si otázku, zda by nastavený silný koncept neobohatila vrstevnatější práce s fasádou i u hlavního bloku. Mohla by se projevit rozdílnou měkkostí, respektive tvrdostí podle charakteru jednotlivých ulic.

Za nepříliš povedenou považuji architekturu parteru. Oblouky obchodů působí formalisticky a nesouzní s tvrdou architekturou domu ani s dělnickým charakterem Vršovic. Navíc je parter do Vršovické ulice roztržštěn kombinací různých funkcí, kdy obchodní parter náhodně střídají předzahrádky přízemních bytů, což působí nesourodě a rušivě. Věřím však, že kdyby měla Marie více času na hledání, podařilo by se jí tento nedostatek dotáhnout.

Závěrečné hodnocení

Jsem přesvědčen, že studentka Marie Krabačová v této práci prokázala, že je schopná koncepčního uvažování a organizace prostoru. Velmi pozitivně hodnotím práci s byty a s jejich dispozicemi. Její návrh působí uvěřitelně a realisticky. V projektu však vidím i řadu "řemeslných" nedostatků popsanych výše. Rozhodl jsem se práci ohodnotit známkou "dobře," tedy C.

Vít Holý

V Praze 31.1.2023

